

P6_TA(2005)0168

Sadamakaitse tugevdamine ***I

Euroopa Parlamendi õigusloomega seotud resolutsioon muudetud ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv sadamakaitse tugevdamise kohta (KOM(2004)0393 – C6-0072/2004 – 2004/0031(COD))

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2004)0393)¹;
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 80 lõiget 2, mille alusel komisjon Euroopa Parlamendile ettepaneku esitas (C6-0072/2004);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
  - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A6-0031/2005),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
  2. palub komisjonil asi uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui ta kavatses ettepanekut oluliselt muuta või seda teise tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

---

¹ ELTs seni avaldamata.

P6_TC1-COD(2004)0031

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. mail 2005 eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/.../EÜ sadamakaitse tugevdamise kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 80 lõiku 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse regioonide komitee arvamust²,

tegutsedes kooskõlas asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetluskorraga³

ning arvestades, et:

- (1) ***Turvaintsidentid, mis on tingitud terrorismist*** on üheks suuremaks ohuks Euroopa Liidu põhialuseks olevatele *demokraatia, vabaduse ning rahu* väärtustamisele.
- (2) ***Inimesi, sadamate infrastruktuuri ja seadmeid tuleks kaitsta turvaintsidentide*** ja nende *laastava mõju* eest. *Niisugune* kaitse oleks kasulik transpordi kasutajatele, majandusele ja ühiskonnale *tervikuna*.

---

¹ ELT C 302, 7.12.2004, lk 23.

² ELT C [...], [...], lk [...].

³ Euroopa Parlamendi 10. mai 2005. aasta seisukoht.

- (3) Euroopa Parlament ja *Euroopa Liidu* Nõukogu võtsid **31. märtsil 2004** vastu määruse (EÜ) nr 725/2004 laevade ja sadamarajatiste turvalisuse tugevdamise kohta¹. Nimetatud määrusega kehtestatud merenduse turvalisuse alased meetmed moodustavad ainult osa merendusega seotud transpordiahelate piisava turvalisuse taseme saavutamiseks vajalikest meetmetest. Nimetatud määruse reguleerimisalasse kuuluvad vaid laevade pardal ja laeva ja sadama vahelise liidesega seoses kehtivad turvameetmed.
- (4) Suurima võimaliku turvalisuse saavutamiseks mere- ja sadamatööstuses tuleks kasutusele võtta sadamate turvameetmed, mida kohaldatakse asjaomaste liikmesriikide iga sadama kindlaksmääratud piirides, tagades sellega, et määruse (EÜ) nr 725/2004 rakendamiseks võetavaid turvameetmeid toetab sadamate tegevuspiirkondade tugevdatud turvalisus. Neid meetmeid tuleks kohaldada kõigis sadamates, kus asub üks või mitu määruse (EÜ) nr 725/2004 reguleerimisalasse kuuluvatest sadamarajatistest.
- (5) Põhjenduses 2 kirjeldatud turvaeesmärgi saavutamiseks tuleks võtta vastu asjakohased meetmed, ilma et see piiraks liikmesriikide riiklike julgeolekueeskirjade ja -meetmete kohaldamist, mis võidakse kehtestada Euroopa Liidu lepingu VI jaotise alusel.
- (6) Liikmesriigid peaksid turvalisusega seotud sadamaala täpsete piiride ja vajaliku sadamakaitse kindlustamise erinevate meetmete tuvastamisel tuginema üksikasjalikele turvalisuse hindamistele. Taolised meetmed peaksid üksteisest erineva vastavalt igale ajahetkele kehtestatud turvalisuse tasemele ja kajastavad erinevate sadamaalade või -osade riskiprofiilide erinevusi.
- (7) Liikmesriigid peaksid kinnitama sadamate turvaplaanid, milles võetakse arvesse sadama turvalisuse hindamise tulemusi. Turvameetmete tõhususe jaoks on samuti vajalik ülesannete selge jaotamine kõigi asjaosaliste vahel ja korrapäraste õppuste läbiviimine. Ülesannete jaotamise ja õppuste korraldamise lülitamine sadama turvaplaani aitab tõhustada sadama turvalisusega seotud ennetus- ja parandusmeetmeid.

---

¹ ELT L 129, 29.4.2004, lk 6.

- (8) Ro-ro tüüpi parvlaevad on **turvaintsidentide** poolt eriti haavatavad, eelkõige, kui nad transpordivad nii reisijaid kui lasti. Turvalisuse hindamiste põhjal tuleks võtta piisavad meetmed, mis tagavad, et autod ja kaubaveokid, mida transporditakse ro-ro tüüpi parvlaeval riigisisestel ja rahvusvahelistel marsruutidel, ei ohusta parvlaeva, selle reisijaid, meeskonda ega lasti. Meetmeid tuleks *rakendada nii, et need sadama tegevust võimalikult vähe takistaks.*
- (9) **Liikmesriikidel peaks olema võimalik luua sadamate turvakomiteesid, kelle ülesandeks on anda praktilist nõu direktiivi reguleerimisalasse kuuluvates sadamates.**
- (10) Liikmesriigid peaksid kindlustama, et *sadama turvalisusega seotud kohustusi tunnistavad kõik sellega seotud osapooled. Liikmesriigid peaksid jälgima turvaeeskirjadest kinnipidamist ja selgelt looma kõigi oma sadamate jaoks vastutava ametiasutuse, kinnitavad oma sadamate turvalisuse hindamise kavad, kehtestavad ja teevad teatavaks asjakohased turvalisuse tasemed ning tagavad selle, et meetmetest teavitatakse, neid rakendatakse ja kooskõlastatakse tõhusalt.*
- (11) Liikmesriigid peaksid kinnitama *kõik hindamised ja plaanid ning jälgima nende rakendamist oma sadamates. Selleks, et hoida sadamate töö takistamine ja kontrollasutuste halduskoormus minimaalsel tasemel, peaks komisjon teostama direktiivi kohaldamise järelevalvet koos määruse (EÜ) nr 725/2004 artiklis 9 lõikes 4 sätestatud kontrollidega.*
- (12) Liikmesriigid peaksid tagama, et komisjoni ja liikmesriikide vaheliseks kontaktasutuseks saaks *sadamate turvalisuse alane kontaktasutus. Liikmesriigid peaks teatama komisjonile, millised sadamad kuuluvad läbi viidud turvalisuse hindamiste alusel direktiivi reguleerimisalasse.*
- (13) Käesolev direktiiv tunnistab põhiõigusi ja järgib eriti. Euroopa põhiõiguste hartas tunnistatud põhimõtteid.

- (14) **Ühenduse sadamapoliitika kohaselt võetavate meetmete tõhus ja normidele vastav kohaldamine tõstatab olulisi küsimusi seoses rahastamisega. Täiendavate turvameetmete rahastamine ei tohiks põhjustada konkurentsimoonutusi. Hiljemalt 30. juuniks 2006 peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva direktiivi alusel võetavate meetmetega seotud rahastamist käsitleva uuringu tulemused, pöörates erilist tähelepanu kulude jagamisele riigiasutuste, sadamate valdajate ja operaatorite vahel.**
- (15) Käesoleva direktiivi rakendusmeetmed tuleks vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendamisevolituste kasutamise menetlused¹. Kindlaks tuleks määrata kord käesoleva direktiivi kohandamiseks, et võtta arvesse rahvusvaheliste õigusnormide arengut ning et kogemusi arvestades kohandada või täiendada käesoleva direktiivi lisa üksikasjalikke sätteid ilma direktiivi reguleerimisala **laiendamata**.
- (16) Kuna ettepanud meetmete eesmärk, milleks on asjakohaste meetmete tasakaalustatud kehtestamine ja rakendamine meretranspordi ja sadamapoliitika valdkonnas, on direktiivi Euroopa mõõdet arvestades paremini saavutatav ühenduse tasandil, **võib** ühendus võtta vastu meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 toodud subsidiaarsuspõhimõttega. Nimetatud artiklis kehtestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt piirdub käesolev direktiiv sadamate turvalisuse saavutamiseks vajalike ühiste põhistandardite kehtestamisega ja läheb nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (17) **Kuna käesolev direktiiv hõlmab meresadamaid, siis ei peaks selles sisalduvad kohustused kohalduma Austria, Tšehhi Vabariigi, Ungari, Luksemburgi ega Slovakkia suhtes,**

---

¹ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Sisu

1. Käesoleva direktiivi põhieesmärk on *kehtestada ühenduse meetmed sadamate turvalisuse tugevdamiseks ning neid rakendada, arvestades **turvaintsidentide** ohuga.*

*Direktiivi eesmärgiks on ka määruse (EÜ) nr 725/2004 rakendamiseks võetud turvameetmete toetamise tagamine **sadamate** tugevdatud **turvalisuse** poolt.*

2. *Lõike 1 esimeses lõigus nimetatud meetmed on järgmised:*

- a) *Sadama turvameetmete üldreeglid;*
- b) *Nende reeglite rakendamise süsteem;*
- c) *Reeglite järgimist kontrollivad süsteemid.*

Artikkel 2

Tegevuspiirkond

1. Käesolev direktiiv *kehtestab turvameetmed, mida peab **sadamates järgima.***

Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi sätteid kohaldada sadamaga seotud aladel.

2. Käesolevas direktiivis sätestatud meetmeid kohaldatakse *selle liikmesriigi territooriumil paikneva mis tahes sadama suhtes, kus asub üks või mitu määruse (EÜ) nr 725/2004 kohase **sadamarajatiste turvaplaaniga** hõlmatud sadamarajatist.*

Käesolev direktiiv ei kehti sadamate sõjalistele objektidele.

3. Liikmesriigid määravad käesoleva direktiivi jaoks kindlaks iga sadama piirid võttes nõuetekohaselt arvesse sadama turvalisuse hindamise tulemusi, mille põhjal sadama turvalisuse plaan koostati.

4. Kui liikmesriik on kindlaks määranud sadamarajatise piirid määruse (EÜ) nr 725/2004 mõistes, nii et need tõepoolest hõlmavad sadamat, on määruse (EÜ) nr 725/2004 vastavad sätted ülimuslikud käesoleva direktiivi vastavate sätete suhtes.

Artikkel 3

Definitsioonid

Käesoleva direktiivi raames:

1. *sadam –teatud maa ja veeala, mille piirid on määratlenud liikmesriik, kus sadam asub ning mis koosneb kaubandusliku meretranspordi hõlbustamiseks vajalikest seadmetest ja rajatistest;*
2. *laeva ja sadama vaheline liides – vastastikune mõju, mis tekib ajal, mil laev on otseselt ja vahetult seotud tegevusega, mis hõlmab inimeste või kaupade liikumist või sadamateenuste osutamist laevale või laevalt;*
3. *sadamaala - ala, kus toimub laeva/sadama kokkupuude; see hõlmab, vastavalt vajadusele, alasid, nagu ankrukohad, ootekaid ja merepoolsed lähenemisalad;*
4. *sadama turvalisuse alane kontaktasutus – iga liikmesriigi määratud asutus, kelle ülesandeks on olla komisjoni ja teiste liikmesriikide vaheline kontaktasutus ning hõlbustada käesolevas direktiivis sätestatud sadamate turvameetmete kohaldamist, teostada selle üle järelkontrolli ning selle kohaldamisest teavitada;*
5. *sadamakaitse asutus - vastavas sadamas sadamakaitse eest vastutavat asutust.*

Artikkel 4

Kooskõlastamine määruse (EÜ) nr 725/2004 kohaldamisel võetud meetmetega

Liikmesriigid tagavad käesoleva direktiiviga kehtestatud sadamate turvameetmete põhjaliku kooskõlastamise määruse (EÜ) nr 725/2004 kohaldamiseks võetud meetmetega.

Artikkel 5

Sadamakaitse asutus

1. Liikmesriigid määravad igasse sadamasse, mille kohta käesolev direktiiv on kehtiv, tegevusse sadamakaitse asutuse. Sadamakaitse asutuse võib määrata rohkem kui ühe sadama kohta.
2. Sadama turvaasutus vastutab sadama turvalisuse hindamiste tulemuste põhjal sadamate turvaplaanide koostamise ja rakendamise eest.
3. Liikmesriigid võivad sadama turvaasutuseks määrata määruse (EÜ) nr 725/2004 kohase meresõiduturvalisuse pädeva asutuse.

Artikkel 6

Sadama turvalisuse hindamine

1. Liikmesriigid tagavad käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate sadamate turvalisuse hindamiste läbiviimise. Nimetatud hindamistel võetakse arvesse sadama erinevate osade eripära ning samuti, kui liikmesriigi vastav ametiasutus peab seda asjakohaseks, sadamaga ühenduses olevate piirkondade eripära, kui need piirkonnad mõjutavad sadama turvalisust; hindamistel võetakse arvesse määruse (EÜ) nr 725/2004 kohaldamisel teostatud sadamaalal asuvate sadamarajatiste turvalisuse hindamisi.

2. *Kõik sadama turvalisuse hindamised võtavad miinimumnõuetena arvesse I lisa sätestatud üksikasjalikke nõudeid.*

3. *Sadama turvalisuse hindamist võib teostada artiklis 11 osutatud tunnustatud turvaorganisatsioon.*

Rahvusvahelise mereveeteenuste korral teevad asjaomased liikmesriigid sadama turvalisuse hindamisel koostööd.

4. *Sadama turvalisuse hindamised peab kinnitama asjaomane liikmesriik.*

Artikkel 7

Sadamakaitse plaan

1. *Liikmesriigid tagavad, et sadamate turvalisuse hindamise tulemusena töötatakse välja sadamate turvaplaanid, neid täiendatakse ja ajakohastatakse. Sadama turvaplaan võtab nõuetekohaselt arvesse sadama erinevate osade eripära ning ühendab tervikuks kooskõlas määrusega (EÜ) nr 725/2004 kindlaks määratud sadama piiridesse jäävate sadamarajatiste turvaplaanid.*

2. *Sadamakaitse plaanid tuvastavad vastavalt artiklile 8 iga erineva turvalisuse taseme jaoks:*

- a) *menetluskorra, mida tuleb järgida;*
- b) *menetluskorra, mis tuleb kehtestada;*
- c) *tegevused, mida tuleb ette võtta.*

3. *Kõik sadama turvaplaanid võtavad miinimumnõuetena arvesse II lisa sätestatud üksikasjalikke nõudeid. Vajadusel sisaldavad sadamate turvaplaanid vajalikul määral turvameetmeid, mida kohaldatakse reisijate ja sõidukite suhtes, kes või mis ootavad reisijaid ja sõidukeid vedavatele merelaevadele minekut.*

4. Sadama turvaplaani võib välja töötada artiklis 11 osutatud tunnustatud turvaorganisatsioon.
5. Enne rakendamist kinnitavad asjaomased liikmesriigid sadama turvaplaanid.
6. Liikmesriigid tagavad **järelevalve** sadamate turvaplaanide rakendamise üle. **Järelevalve tuleks** kooskõlastada teiste sadamas läbiviidavate kontrolltegevustega.
7. Liikmesriigid tagavad nõuetekohaste õppuste läbiviimise, võttes arvesse III lisas loetletud turvakoolituse põhinõudeid.

Artikkel 8

Turvalisuse tasemed

1. Liikmesriigid võtavad kasutusele **sadamate või sadamaalade või -osade** turvalisuse tasemete süsteemi.
2. Vastavalt määrusele (EÜ) nr 725/2004 on turvalisuse tasemeid kolm.
  - Turvalisuse tase 1 tähistab taset, mille puhul rakendatakse alaliselt miinimumnõuetele vastavat turvameetmeid;
  - Turvalisuse tase 2 tähistab taset, mille puhul *turvaintsidendi* kõrgendatud ohu korral rakendatakse vastavaid lisaturvameetmeid;
  - Turvalisuse tase 3 tähistab taset, mille puhul tõenäose või otsese ohu korral, *isegi kui rünnaku objekti ei ole võimalik kindlaks teha*, rakendatakse tugevdatud spetsiifilisi turvameetmeid.

3. Liikmesriigid määravad kindlaks **igale sadamale või sadamaalale või -osale** kehtiva turvalisuse taseme. Iga turvalisuse taseme puhul võivad liikmesriigid sõltuvalt sadama turvalisuse hindamise tulemusest otsustada, et sadama eri osades tuleb rakendada erinevaid turvameetmeid.

4. Liikmesriigid teevad **asjaomasele isikule või asjaomastele isikutele** teatavaks sadama või **sadamaosa** kehtiva turvalisuse taseme ning samuti mis tahes selles tehtavad **muudatused**.

Artikkel 9

Sadamakaitse inspektor

1. **Asjaomane liikmesriik kinnitab** iga käesoleva direktiiviga hõlmatud sadama kohta ametisse sadama turvaülema. Igal sadamal on **võimaluse korral** oma turvaülem, **kuid asjakohasel juhul** võib üks turvaülem vastutada mitme sadama eest.

2. Sadama turvaülem on kontaktasutuseks sadama turvalisuse **küsimustes**.

3. Kui sadama turvaülem ja määruse (EÜ) nr 725/2004 kohane sadamarajatis(t)e turvalisuse ametnik on erinevad isikud, tuleb tagada nendevaheline tihe **koostöö**.

Artikkel 10

Ülevaatamised

1. Liikmesriigid tagavad sadamate turvalisuse hindamise ja sadamate turvaplaanide ülevaatamise **vastavalt vajadusele**. Need tuleb üle vaadata vähemalt **kord** iga viie aasta **järe**l.

2. **Ülevaatamise ulatus on vastavalt kas artiklis 6 või artiklis 7 sätestatud ulatus**.

Artikkel 11

Tunnustatud *turvaorganisatsioon*

Liikmesriigid võivad käesolevas direktiivis sätestatud *eesmärgil nimetada* tunnustatud *turvaorganisatsioonid*. Tunnustatud *turvaorganisatsioonid* peavad vastama IV lisa sätestatud nõuetele.

Artikkel 12

Sadama turvalisuse alane kontaktasutus

Liikmesriigid nimetavad *sadama turvalisuse aspektidega tegeleva kontaktasutuse*. *Liikmesriigid võivad määrata sadama turvalisuse aspektidega tegelema määruse (EÜ) nr 725/2004 alusel määratud kontaktasutuse*.

Sadama turvalisuse kontaktasutus edastab komisjonile käesoleva direktiiviga hõlmatud sadamate nimekirja *ning teatab komisjonile nimekirjas tehtavatest mis tahes muudatustest*.

Artikkel 13

Rakendamise ja nõuetele vastavuse kontroll

1. Liikmesriigid kehtestavad süsteemi, mis *tagab* adekvaatse ja regulaarse *järelevalve* *sadamate turvaplaanide* ja nende rakendamise üle.
2. *Komisjon* teostab koostöös artiklis 12 osutatud kontaktasutustega *järelevalvet käesoleva direktiivi liikmesriikides kohaldamise üle*.
3. *Seda järelevalvet teostatakse koos määruse (EÜ) nr 725/2004 artikli 9 lõikes 4 sätestatud kontrollidega*.

Artikkel 14

Kohandamised

I ja IV lisas kehtestatud sätteid võib muuta kooskõlas *artikli 15 lõikes 2* nimetatud menetluskorraga, laiendamata käesoleva direktiivi tegevuspiire.

Artikkel 15

Komitee menetluskord

1. Komisjoni abistab määrusega (*EÜ*) **nr 725/2004** loodud komitee.
2. Käesolevale lõigule viitamise korral on kehtivad otsuse *1999/468/EÜ* artiklid 5 ja 7, võttes arvesse ka artiklit 8.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõigus 6 kehtestatud perioodiks määratakse üks kuu.

Artikkel 16

Konfidentsiaalsus ja informatsiooni levitamine

1. Käesoleva direktiivi rakendamisel võtab komisjon vastavalt komisjoni otsusele 2001/844/EÜ, ECSC, *Euratom*¹ vastavad meetmed, et kaitsta informatsiooni, mille kohta kehtivad konfidentsiaalsusnõuded ja millele komisjonil on juurdepääs või mida edastatakse liikmesriikidele.

Liikmesriigid rakendavad vastavaid meetmeid kooskõlas sellealaste siseriiklike õigusaktidega.

---

¹ EÜT L 317, 3.12.2001, lk 1.

2. Kõik töötajad, kes *teostavad* turvakontrolle või *käitlevad* käesoleva direktiiviga seotud *salastatud teavet, peavad läbima* selle liikmesriigi, mille ***kodakonikuks asjaomane isik on, asjakohase tasemega julgeolekukontrolli.***

Artikkel 17

Sanktsioonid

Liikmesriigid tagavad, et siseriiklike sätete rikkumise korral, mis on vastu võetud vastavalt käesolevale direktiivile, rakendatakse tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid sanktsioone.

Artikkel 18

Rakendamine

1. Liikmesriigid *jõustavad* käesoleva direktiivi *järgimiseks vajalikud* seadused, määrused ja rakendussätted ***hiljemalt ....*** * ***Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.***

Kui liikmesriigid võtavad vastu nimetatud sätted, peavad need säilitama viite käesolevale direktiivile või peab sellekohane viide olema lisatud nende ametlikul avalikustamisel. Kuidas sellekohased viited tehakse, määravad kindlaks liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile siseriikliku seaduse põhisätete teksti, mis on vastu võetud valdkonnas, mida käesolev direktiiv puudutab.

---

* ***18 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist.***

Artikkel 19

Hindamisaruanne

Hiljemalt .....* ja seejärel iga viie aasta järel esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande, mis põhineb muuhulgas artikli 13 alusel saadud teabel.

Aruandes analüüsib komisjon direktiivi järgimist liikmesriikide poolt ja võetud meetmete tõhusust. Vajadusel esitab komisjon ettepanekuid täiendavate meetmete kohta.

Artikkel 20

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeva pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 21

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele, ***kellel on artikli 2 lõikes 2 osutatud sadamaid.***

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

---

* ***Kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.***

I LISA

Sadama turvalisuse hindamine

Sadama turvalisuse hindamine on sadamakaitseplaani väljatöötamise põhialuseks ja selle hilisemaks rakendamiseks. Sadama turvalisuse hindamine *hõlmab vähemalt*:

- tähtsa vara ja infrastruktuuri, mis vajab kindlasti kaitsmist, tuvastamine;
- varadele ja infrastruktuurile võimaliku ohu ja selle tõenäosuse tuvastamine, eesmärgiga võtta kasutusele ja prioriteerida vastavad turvameetmed;
- vastumeetmete ja menetlustes tehtud muutuste ja nende haavatavuse vähendamise efektiivsuse taseme tuvastamine, väljavalimine ja prioritseerimine; ja
- nõrkade punktide, kaasa arvatud inimtegur infrastruktuuris, põhimõtted ja menetlused, tuvastamine.

Selle eesmärgiga hõlmab hindamine vähemalt:

- kõigi sadama turvalisuse seisukohalt oluliste piirkondade tuvastamine, määrates sellega kindlaks ka sadama piirid. See hõlmab ka juba määruse (EÜ) nr 725/2004 alla kuuluvaid sadamaalasid, millede riski hindamine on põhialuseks turvalisuse hindamisele;
- sadamaala ja teiste sadamakaitse meetmete kokkupuutest tulenevate turvalisusealaste probleemide tuvastamine;
- *selle kindlaksmääramine, milliste sadamatöötajate puhul tuleks läbi viia taustakontrolle ja/või julgeolekukontrolle, sest nad puutuvad kokku kõrge riskiteguriga aladega;*

- vajaduse korral sadama jagamine vastavalt *selle osade või alade turvaintsidentide* sihtmärgiks saamise *tõenäosusele, mitte* ainult nende *otseseks* sihtmärgiks saamise *tõenäosuse järgi, vaid ka nende võimalike läbipääsudeks olemise järgi naaberpiirkondade ründamise korral;*
- riski variatsioonide, näiteks aastaajast sõltuvate riskide tuvastamine;
- iga alampiirkonna eripäraste krakteristikute, nagu asukoht, ligipääs, energiavarustus, kommunikatsioonisüsteem, omanik, kasutajad ja teised turvalisuse seisukohalt olulised elemendid tuvastamine;
- *sadama* võimalike ohustsenaariumite *väljaselgitamine. Kogu sadam või konkreetset sadama infrastruktuuri osad*, last, pagas, inimesed *või* transpordivahendid *sadamas* võivad olla *otseseks* sihtmärgiks *kindlaksmääratud ohuolukorras;*
- ohustsenaariumi võimalike tagajärgede tuvastamine. Tagajärjed võivad mõjutada rohkem kui ühte alampiirkonda. Tuvastada tuleks nii otsesed kui ka kaudsed tagajärjed. Erilist tähelepanu tuleks pöörata inimohvleid nõudvale ohule;
- *turvaintsidentide* võimalike kobarefektide *kindlaksmääramine;*
- iga alampiirkonna haavatavate punktide tuvastamine;
- kõikide kogu sadama turvalisuse seisukohalt oluliste organisatorsete aspektide tuvastamine, kaasa arvatud turvalisusega seotud olevate asutuste jagunemine, olemasolevad reeglid ja menetluskorrad;
- kogu sadamat puudutava turvalisuse haavatavate punktide, mis on seotud organisatorsete, seadusandlike ja menetluskorra aspektidega, tuvastamine;
- kriitiliste haavatavuste vähendamiseks mõeldud meetmete, menetluste ja tegevuse tuvastamine. Erilist tähelepanu tuleks pöörata sissepääsu kontrollimise või kogu sadamale või teatud *sadamaaladele või -osadele* sissepääsu piiramise vajadusele ja vahenditele; siia alla kuulub ka reisijate, sadama või teiste töötajate, külastajate ja laevameeskondade tuvastamine, piirkonna või tegevuse kontrollimise nõuded ning lasti ja pagasi kontroll. Meetmed, menetlused ja tegevus peaksid olema vastavuses tuvastatud ohuga, mis võib erinevates *sadamaalades* olla *erinev;*

- **tuvastada**, kuidas turvalisuse taseme kõrgendamisel tugevdada meetmeid, menetlusi ja tegevust;
- eriliste nõuete tuvastamine kehtestatud turvaprobleemide, nagu 'kahtlane' laadung, pagas, punker, varustus või isik, tundmatu pakk, äratuntav oht (*nt pommid*), lahendamiseks. Need nõuded peaksid analüüsima *tingimusi* probleemide *lahendamise soovitatavuseks* kohapeal või pärast turvaalasse üleviimist;
- tagajärgede piiramiseks ja leevendamiseks mõeldud meetmete, menetluste ja tegevuse tuvastamine;
- ülesannete jaotamise tuvastamine, mis võimaldaks tuvastatud meetmete, menetluste ja tegevuse nõuetekohast ja korrektset rakendamist;
- pöörata vastavalt vajadusele erilist tähelepanu suhetele teiste kaitseplaanidega (nt sadamaala kaitseplaanid) ja teiste olemasolevate turvameetmetega. Tähelepanu peaks pöörama ka suhetele teiste vastutegevusplaanidega (nt õlilekke vastutegevusplaan, sadama erakorraliste olukordade plaan, meditsiinilise sekkumise plaan, tuumakatastroofi plaan jne);
- kommunikatsiooninõuete tuvastamine meetmete ja menetluste rakendamiseks;
- pöörata erilist tähelepanu turvalisuse seisukohalt tundliku informatsiooni avalikustamise eest kaitsmise meetmetele. Asjassepuutuvate osaliste kui ka üldsuse parajasti-piisava-informeermise nõuete tuvastamine.

II LISA

Sadamakaitse plaan

Sadamakaitseplaan sätestab sadama julgeoleku korraldamise. Plaan põhineb sadama turvalisuse hindamise tulemustele. Plaan sätestab kindlad üksikasjalikud meetmed. See sisaldab kontrollsüsteemi, mis võimaldab vajaduse korral võtta kasutusele vajalikke parandusmeetmeid.

Sadamakaitseplaani:

- *määrab kindlaks kõik sadamakaitse seisukohalt olulised piirkonnad. Meetmed, menetlused ja tegevus võivad erinevates alampiirkondades varieeruda, olenevalt sadama turvalisuse hindamise tulemustest. Mõnedes alampiirkondades on tõepoolest vaja rakendada tugevaimad ennetamismeetmeid kui teistes. Erilist tähelepanu tuleks pöörata sadama turvalisuse hindamisel tuvastatud alampiirkondade kokkupuutealadele;*
- *tagab erinevate turvalisuse karakteristikutega piirkondade erinevate turvameetmete koordineerimise;*
- *võimaldab vajaduse korral vastavalt sadama erinevatele piirkondadele, erinevatele turvalisuse tasemetele ja spetsiifilisele informatsioonile erinevate meetmete rakendamist;*
- *tuvastab sadamakaitse tugevdamist toetava organisatoorse struktuuri.*

Nende põhiaspektide põhjal määrab sadamakaitse plaan kindlaks ülesanded ja spetsiifilised tööplaanid järgmistes valdkondades:

- *sissepääsu nõuded. Teatud alade suhtes jõustuvad nõuded ainult siis, kui turvalisuse tasemed ületavad minimaalse taseme. Sadamakaitseplaani peaks hõlmama kõiki nõudeid ja üleminekupiire;*

- *isikute*, pagasi ja lasti kontrollimise nõuded. *Alade* suhtes võivad nõuded kehtida või mitte; erinevates alampiirkondades võivad nõuded kehtida täielikult või *osaliselt*. Alampiirkonda sisenevaid või seal viibivaid isikuid võib kontrollida. Sadama turvaplaan vastab sadama turvalisuse hindamise tulemustele, *mille abil määratakse kindlaks iga alampiirkonna turvanõuded ja turvalisuse tasemed*. Kui sadama turvalisuse tagamiseks luuakse spetsiaalsed isikukaardid, tuleks kehtestada selge kord selliste dokumentide väljastamiseks, kasutamise kontrollimiseks ja tagastamiseks. Selline kord peaks erimeetmete kehtestamisel võtma arvesse teatavate sadama kasutajate gruppide eripära, et piirata juurdepääsu kontrollimise nõuete negatiivset mõju. Erinevad kategooriad tuleks igal juhul kehtestada meremeeste, **ametiisikute**, **sadamas regulaarselt töötavate** või seda külastavate inimeste, sadamas elavate ja seal aeg-ajalt töötavate ja seda aeg-ajalt külastavate inimeste jaoks;
- koostöö lasti kontrolli, pagasi ja reisijate kontrolli asutuste vahel. Vajaduse korral näeb plaan ette nimetatud asutuste informatsiooni ja kontrollsüsteemide, kaasa arvatud saabumise-eelsed kontrollsüsteemid, ühendamist;
- menetlused ja meetmed kahtlase lasti, pagasi, punkri, varustuse või isikuga seotud situatsioonide lahendamiseks, kaasa arvatud turvaala kindlaks määramine ja teised sadamakaitse turvalisusealased probleemid ja rikkumised;
- *alade* või seal läbiviidava tegevuse kontrollimise nõuded. *Tehniliste lahenduste vajadus ja lahendused* määratakse kindlaks tuginedes sadama turvalisuse hindamisele;
- viidad. Piirkonnad, mille kohta kehtivad teatud *sissepääsu- ja/või kontrollinõuded*, peaks varustama vastavate viitadega. Kontrollimise ja sissepääsu nõuded võtavad arvesse kõiki asjassepuutuvaid seadusi ja tavaid. Kontrolltegevusele tuleks viidata, kui seda nõuavad siseriiklikud õigusaktid;

- kommunikatsioon ja julgeolekukontroll. Kogu oluline julgeolekualane informatsioon tuleb edastada vastavalt julgeolekukontrolli standarditele, mida plaan sisaldab. Arvestades teatud informatsiooni tundlikkust, toimub info edastamine parajasti-piisava-informeerimise põhimõttel, kuid vastavalt vajadusele võib avalikkuse teavitamise korral võtta kasutusele vajalikud menetlused. Julgeolekukontroll moodustab osa sadamakaitseplaanist ja on suunatud turvalisuse seisukoha pealt tundliku informatsiooni kaitsmisele avalikustamise eest;
- *turvaintsidentidest* teatamine. Kiire reageerimise tagamiseks peaks sadamakaitseplaan sätestama kindlad turvalisusega seotud vahejuhtumitest sadamakaitse inspektorile või/ja pädevale sadamakaitse asutusele teatamise nõuded;
- teiste ennetamist puudutavate plaanide ja tegevuste ühendamise. Plaan peaks eriti tegelema teiste ennetamist ja kontrollimist puudutavate sadamas kasutusel olevate tegevuste ühendamisega;
- teiste vastutegevusplaanide ühendamise ja/või spetsiifiliste vastutegevusmeetmete, -menetluste ja -tegevuse kaasamine. Plaan peaks täpsustama teiste vastutegevus- ja hädaolukorraplaanide ühendamise ja nendega kooskõlas tegutsemise üksikasjad. Konfliktid ja puudused tuleks lahendada;
- koolituse ja õppuste nõuded;
- toimiv sadamakaitse organisatsioon ja tegutsemisviisid. Sadamakaitse plaan täpsustab sadamakaitse organisatsioonide, nende ülesannete jaotamise ja tegutsemisviiside üksikasjad. Plaan täpsustab, kui see peaks vajalik olema, sadamaala ja laevade turvainspektorite vahelise koostöö üksikasjad. Plaan määrab üldjoontes kindlaks sadamakaitse komitee ülesanded juhul, kui taoline komitee olemas on;
- sadamakaitseplaani ajakohastamise ja kohandamise menetluskord.

III LISA

Turvaõppuse põhinõuded

Erinevat liiki **õppuseid**, milles võivad osaleda sadamarajatiste *turvaülemad koos liikmesriikide asjaomaste ametkondadega*, ettevõtete ning võimalusel laevade *turvaülemad*, tuleks korraldada vähemalt kord kalendriaasta jooksul ja mitte harvemini kui iga 18 kuu järel. Ettevõtete või laevade *turvaülemate ühisõppusel* osalemise taotlused tuleks esitada laeva turvalisuse ja tööga seotud mõju silmas pidades. Nimetatud **õppused** peaksid testima kommunikatsiooni, koordinatsiooni, ressursside olemasolu ja reageerimist. **Õppused** võivad olla:

- (1) täismahus ja otsesed;
- (2) lauataegune simulatsioon või seminar või;
- (3) ühendatud teiste õppustega nagu hädaolukorrale reageerimine või teised sadamas toimuvad riiklike asutuste õppused.

IV LISA

Tunnustatud turvaorganisatsioonile kehtestatud tingimused

Tunnustatud turvaorganisatsioonil peaks olema:

- (1) eriteadmised sadamakaitse oluliste aspektide kohta;
- (2) vajalikud teadmised sadamategevuse kohta, kaasa arvatud teadmised sadama ülesehituse kohta;
- (3) vajalikud teadmised sadamakaitset mõjutavate teiste turvalisuse seisukohalt oluliste tegevuste kohta;
- (4) oskus määrata kindlaks võimalikud ohud sadama turvalisusele;
- (5) suutlikkus hoida ja parandada oma töötajaskonna erialaseid teadmisi;
- (6) suutlikkus jätkuvalt kontrollida oma töötajaskonna usaldusväärsust;
- (7) suutlikkus kasutada vajalikke meetmeid, et vältida turvalisuse seisukohalt tundliku informatsiooni ebaseaduslikku avalikustamist või sellele juurdepääsu;
- (8) teadmised vastavate siseriiklike ja rahvusvaheliste õigusaktide ja julgeolekunõuete kohta;
- (9) teadmised praeguse hetke julgeoleku mudelite ja sellealaste ohtude kohta;
- (10) võimet ära tunda ja üles leida relvad, ohtlikud ained ja seaded;
- (11) võimet diskrimineerimata karakteristikute ja käitumislake mudelite järgi ära tunda isikud, kes on tõenäoliselt ohuks sadama turvalisusele;

- (12) teadmised turvameetmetest möödahiilimise võtete kohta;
- (13) teadmised kaitse- ja valvevahendite ning -süsteemide ja nende tegevuspiiride kohta.

Tunnustatud turvaorganisatsioon, kes teostas sadama turvalisuse hindamist või taolise hindamise ülevaatamist, ei või koostada või üle vaadata sama sadama turvaplaani.